

Včasná pomoc může zvýšit šanci na přežití třikrát, říká first responder Norbert Šimon

22.6.2023 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Norbert Šimon získal za dlouholetou za obětavou pomoc Záslužnou medaili Královéhradeckého kraje. Na snímku je s manželkou Evou.

Jaké to je být first responderem?

Necítím se jinak, než kdybych jím nebyl. I přesto, že Česká republika a královéhradecká záchranka patří z hlediska řešení náhlé zástavy oběhu k nejlepším, tak se postižený srdeční zástavou obvykle neobejde bez pomoci lidí v jeho okolí.

First responderem – prvním osloveným, což je volný překlad (dále jen FR) – se může stát kdokoli z nás, pokud jsme svědky život ohrožujícího stavu druhého člověka. Rozdíl mezi laickou veřejností a FR je například v tom, že jsme vyzváni k pomoci postiženému cíleně prostřednictvím aplikace v telefonu a jsme dobře vycvičení tyto situace zvládnout a pomoci.

Kolika lidem jste už pomohl?

Na tuto otázku nelze odpovědět číslem, protože události, kdy pomáháme člověku postiženému srdeční zástavou se účastní velké množství lidí a málokdy je to zásluha pouze jednoho člověka. Každý záchránce, ať už je to laik, FR, profesionální záchranář, lékař nebo následně personál v nemocnici, má v záchranném řetězci svoji klíčovou roli.

Člověk postižený náhlou zástavou oběhu se nachází v prvních 5–6 minutách ve stavu klinické smrti a za určitých okolností je možné takového člověka stále oživit. V Evropě náhlá zástava oběhu postihuje každý rok více jak půl milionu lidí.

Jaká je úloha first respondera?

FR je v případech život ohrožujících stavů důležitým článkem záchranného řetězce. Dispečink zdravotnické záchranné služby má možnost prostřednictvím moderních technologií oslovit nejbližší FR, a ti jsou schopni díky malé vzdálenosti od postiženého pomoci ještě před příjezdem záchranky. Pokud je v případě náhlé zástavy oběhu postiženému okamžitě poskytnuta efektivní resuscitace, tak mu můžeme až třikrát zvýšit šanci na přežití.

First respondeři dokáží být u pacienta výrazně rychleji než záchranáři v sanitce, jaký je váš „rekord“?

Už tři minuty po obdržení výzvy jsem podával první léčebný defibrilační výboj mladému muži, kterému se zastavilo srdce. Klíčové bylo to, že se událost stala na veřejném místě a byla prakticky okamžitě zahájena efektivní laická resuscitace. I přesto, že nám tento pacient svou stále se opakující srdeční zástavou záchranu nijak neusnadňoval, byl jedním z těch, kdo tuto příhodu přežil prakticky bez následků, přestože byl ve stavu klinické smrti téměř hodinu.

Když jdou ven normální lidé, vezou si s sebou klíče, mobil a peněženku, co si s sebou bere first responder?

Kromě základního zdravotnického vybavení je důležitý i ten telefon. Ten mě prostřednictvím aplikace a GPS navádí na místo, kde mohu pomoci. Zároveň jsem viditelný na operačním středisku záchrany. Operátoři tak mohou v rámci probíhající telefonicky asistované neodkladné resuscitace sdělit svědkům na místě, že jim brzy někdo přijede pomoci ještě před příjezdem zdravotníků. V dnešní době se do záchrany lidských životů čím dál více zapojují moderní technologie a naše krajská záchrana nezůstává pozadu.

Je dobré to stále připomínat, jaký úkon je při podávání první pomoci nejdůležitější?

Kromě naší vlastní bezpečnosti, je důležité nezapomenout včas zavolat na tísňovou linku na číslo 155, kde volající dostane kvalifikované rady, jak pomoci. Lze také použít aplikaci Záchranka, která navíc odešle GPS souřadnice s polohou volajícího. Pokud postižený nedýchá nebo nedýchá normálně, je nutné neprodleně zahájit nepřímou srdeční masáž.

Postiženému stlačujeme hrudník na spodní třetině hrudní kosti frekvencí 100x za minutu do hloubky 5–6 cm. Pokud se postižený nebrání kompresím hrudníku, znamená to, že naši pomoc potřebuje. Záchránci by se měli střídát po dvou minutách.

Považujete průpravu dětí ve školách či na pracovištích pro poskytování neodkladné první pomoci za dostatečnou?

Z mého pohledu chybí ve školách, na pracovištích a hlavně v médiích systematická informovanost, o jak závažný stav se jedná a jak v případech náhlé zástavy oběhu nejlépe postupovat. Pokud bychom se ve školách a na pracovištích této problematice věnovali alespoň tři hodiny ročně, mohlo by to bezesporu pomoci zachránit mnoho lidských životů.

Jak byste podpořil ty, kteří vážají stát se first responderem?

Nemyslím si, že by někdo snad váhal. Spíš narážíme na to, že ne ve všech krajích České republiky je možné do řešení náhlých zástav oběhu zapojit efektivně FR. Většina krajů využívá FR pouze z řad složek integrovaného záchranného systému, a to nemusí vždy stačit k tomu, aby se pomoc k postiženému dostala včas. Je velká škoda, že nevyužíváme potenciálu proškolených laických záchránců a profesionálních záchranářů mimo službu plošně po celé České republice. Opět by to mohlo vrátit mnoho lidí zpět do života.

Chtěli byste se stát first respondery?

Podmínkou je absolvování kurzu, který ZZS KHK vypisuje několikrát do roka. Podrobnosti naleznete na webu: www.zzskhk.cz/first-responderi, případně můžete napsat na e-mail: fr@zzskhk.cz.

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/vcasna-pomoc-muze-zvysit-sanci-na-preziti-trikrat--rika-first-responder-norbert-simon-373900>